

PATVIRTINTA
Alovės pagrindinės mokyklos direktorius
2016 m rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-61-2

ALYTAUS R.
ALOVĖS PAGRINDINĖ MOKYKLA

UGDYMO PLANAS
2016/2017 m.m.

TURINYS

I. BENDROSIO NUOSTATOS.....	3
II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIO NUOSTATOS.....	4
1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ.....	4
2. MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANAS.....	5
3. MOKINIO INDIVIDUALAUS PLANO SUDARYMAS.....	7
4. SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE.....	8
5. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS.....	8
6. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS.....	9
7. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS.....	10
8. MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS.....	11
9. NEFORMALIOJO UGDYMO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS	12
11. MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS.....	12
13. MOKINIŲ MOKYMO NAMUOSE ORGANIZAVIMAS.....	13
14. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE.....	13
III. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS.....	13
1. PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS.....	13
2. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS.....	14
3. PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO LENTELĖS.....	17
4. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS.....	20
5. PRIEŠMOKYKLINIS UGDYMAS.....	21

I. SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2016–2017 mokslo metų Alytaus r. Alovės pagrindinės mokyklos ugdymo planas (toliau– ugdymo planas) reglamentuoja ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytų ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Alytaus r. Alovės pagrindinėje mokykloje ir Venciūnų ikimokyklinio ugdymo skyriuje (toliau– mokykla). 2016–2017 mokslo metų mokyklos ugdymo planą sudarė mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta grupė, vadovaudamasi 2015–2016 ir 2016-2017 m.m. metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-457, bei 2015–2016 ir 2016-2017 m.m. metų bendruoju pradinio ugdymo programos ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459

2. Mokyklos ugdymo plano tikslai:

2.1. apibrėžti Ugdymo programų vykdymo konkrečius reikalavimus;

2.2. sudaryti galimybes kiekvienam besimokančiajam pagerinti savo pasiekimus ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti ir padėti organizuoti ugdymo procesą taip, kad besimokantieji pasiektų geresnių ugdymo/si rezultatų ir įgytų mokymuisi ir gyvenimui reikalingų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų;

3.2. tobulinti pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo sistemą, ugdymo turinio individualizavimą ir diferencijavimą;

3.3. optimizuoti mokinių mokymo ir mokymosi krūvius, modeliuojant ugdymo turinio valdymo kokybinius pokyčius.

4. Mokyklos ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

Dalyko modulis – iš anksto apibrėžta, savarankiška ugdymo ar mokymo dalyko programos dalis.

Kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį.

Mobilioji grupė – mokinių grupė dalykui, dalyko moduliui diferencijuotai mokytis, pedagoginei ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Mokyklos ugdymo planas – pagal Bendruosius ugdymo planus, mokinių poreikius ir mokyklos galimybes mokyklos parengtas Bendrųjų programų, tvirtinamų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro (toliau – Bendrosios programos) įgyvendinimo planas.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Teminis arba ilgalaikis dalyko planas – dalyko ugdymo ir turinio gairės, mokytojo parengtos atsižvelgiant į numatomus mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias programas, tvirtinamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro.

Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, patvirtintame 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. SKYRIUS. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS.

1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

5. Alovės pagrindinės mokyklos 2016 - 2017 mokslo metų ugdymo planą parengė 2016 m. birželio 01 d. direktoriaus įsakymu Nr. V- 50 – 1 sudaryta darbo grupė. Į ugdymo plano rengimą bendradarbiavimo pagrindais įtraukti mokytojai, mokiniai, tėvai (globėjai), vietos bendruomenės atstovai. Ugdymo plano projektas suderintas su mokyklos taryba 2016-06-08 protokolo Nr. 3

6. Alovės pagrindinės mokyklos bendruomenė su 2016-2017 m.m. ugdymo planu supažindinama iki 2016 m. birželio 15 d.

7. Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui pritarus, ugdymo planą mokyklos direktorius patvirtina iki 2016 metų rugsėjo 1 d.

8. Mokykloje mokomasi penkias dienas per savaitę. Ugdymo organizavimas 2016- 2017 mokslo metais:

Klasė	Ugdymo procesas prasideda	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
1- 5	2016-09-01	2017-05-30	32
6–10	2016-09-01	2017-06-02	34

9. Mokslo metai pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas skirstomi pusmečiais:

- 9.1. I pusmetis 1-10 klasėms nuo 2016-09-01 iki 2017-01-20;
- 9.2. II pusmetis 1-5 klasėms nuo 2017-01-23 iki 2017-05-30;
- 9.3. II pusmetis 6-10 klasėms nuo 2017-01-23 iki 2017-06-02
- 9.4. Pamokų laikas Alovės pagrindinėje mokykloje:

Pamoka	Pamokos trukmė min. (2-10 kl.)	Pertrauka	Pamokos trukmė min. (1 kl.)	Pertrauka
1	8.10- 8.55	10	8.10- 8.45	20
2	9.05- 9.50	10	9.05- 9.40	20
3	10.00- 10.45	20	10.00- 10.35	30
4	11.05- 11.50	20	11.05- 11.40	30
5	12.10- 12.55	10	12.10- 12.45	20
6	13.05- 13.50	10	13.05- 13.40	20
7	14.00- 14.45			

10. Mokinių atostogos 2016-2017 m.m.:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Į mokyklą
Rudens	2016-10-31	2016-11-04	2016-11-07
Žiemos (Kalėdų) 5-10 kl.	2016-12-27	2017-01-06	2017-01-09
1-4 kl.	2016-12-27	2017-01-06	2017-01-09
Žiemos atostogos 6-10 kl.	2017-02-17	2017-02-17	2017-02-20
Pavasario (Velykų)	2017-04-10	2017-04-14	2017-04-18

1-10 kl.			
Vasaros:			
1-5 kl.	2017-05-31	2017-08-31	2017-09-01
6-10 kl.	2017-06-05	2017-08-31	2017-09-01

11. 1- 5 klasių mokiniams skiriamos papildomos 10 mokymosi dienų atostogos. Papildomos atostogos suderinus su mokyklos taryba nutarimu skiriamos:

Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi	Į mokyklą
2017-02-13	2017-02-17	2017-02-21
2017-04-03	2017-04-07	2017-04-10

13. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į mokyklą gali neiti 1- 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

14. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose į mokyklą mokiniai gali nevykti. Mokyklos direktorius, suderinęs su mokyklos taryba, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

2. MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

15. Ugdymo turinys mokykloje planuojamas pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms vieneriems mokslo metams.

16. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, standartizuotų testų ir kitų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848) (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 (Žin., 2012, Nr. 76-3957), ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.

17. Mokykloje vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, etnokultūrinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kitos veiklos. Jos siejamos su mokyklos tikslais bei mokinių mokymosi poreikiais ir organizuojama mokykloje ir už jos ribų. Šiai veiklai per mokslo metus skiriama: nuo 5 iki 10 mokymosi dienų 1-10 klasių mokiniams. Veikla organizuojama mokyklos pasirinktu laiku, vadovaujantis mokinių pažintinės ir kūrybinės veiklos organizavimo tvarka, patvirtinta 2008-03-28 direktoriaus įsakymu Nr.85 ir pažintinės ir kultūrinės veiklos planu 2016-2017 m.m. (Ugdymo plano priedas Nr. 1).

18. Mokinių elgesys. Mokykloje mokiniai vadovaujasi Alovės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2014-08-28 įsakymu Nr. V-114 patvirtintomis Darbo tvarkos taisyklėmis.

19. Socialinė - pilietinė veikla 5–10 klasių mokiniams privaloma. Per mokslo metus jai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų, atsižvelgiant į mokinių amžių: 5 kl. - ne mažiau 5 val. 6 kl. - ne mažiau 6 val., 7 kl. - ne mažiau 7 val., 8 kl. - ne mažiau 8 val., 9 kl. - ne mažiau 9 val., 10 kl. -

ne mažiau 10 val. Veikla vykdoma pagal mokytojų tarybos posėdyje priimtą tvarką. (Ugdymo plano priedas Nr. 2)

20. Dalykų mokymo intensyvinimas:

20.1. Dalyko mokymo intensyvinimo metu neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.

21. Atsižvelgus į skirtas mokymo lėšas mokykloje sudaromos laikinosios grupės, klasės dalijamos į grupes per numatytų dalykų pamokas:

21.1. dorinio ugdymo, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

21.2. technologijų 9-10 klasėse, kai mokiniai renkasi skirtingas programas;

21.3. informacinių technologijų ir technologijų pamokose mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinete skaičiaus ir įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V- 773 (Žin., 2010, Nr. 14-678);

22. Dalyko, kurso ar modulio pakeitimo tvarka:

22.1 mokiniai turi teisę keisti dorinio ugdymo dalyką (tikybą arba etiką) kiekvienais mokslo metais. Savo apsisprendimą keisti dorinio ugdymo dalyką tėvai arba mokiniai pateikia mokyklos direktoriui raštu mokslo metų pradžioje (iki rugsėjo 1 d.). Už tikybos ir etikos programų skirtumus mokiniams atsiskaityti nereikia;

22.2. kitų privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų arba dalykų modulių 5-10 klasių mokiniai negali keisti, kol nebaigė modulio arba pasirenkamojo dalyko programos.

23. Mokyklos nutarimu intensyvinamas žmogaus saugos dėstymas 9 klasėje. Dalykui skiriama 0,5 val. per savaitę ir baigiamas pagrindinės mokyklos kursas.

24. Ugdymo turinio planavimo principai ir laikotarpiai:

24.1. ugdymo turinys planuojamas pagal metodinės grupės nustatytą programų ir planų rengimo tvarką (Ugdymo plano priedas Nr. 3).

24.2. dalykų modulių programos, privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų ilgalaikius bei trumpalaikius planus mokytojai rengia pagal mokytojų tarybos 2011 m. gruodžio 28 d. posėdyje Nr. 3 patvirtintą formas (Ugdymo plano priedai Nr. 4, 5, 6, 10);

24.3. neformaliojo ugdymo programos mokytojai rengia pagal mokytojų tarybos 2012 m. kovo 30 d. posėdyje Nr. 2 patvirtintas formas (Ugdymo plano priedas Nr. 7). 24.4. individualizuotas programos mokytojai rengia pagal mokytojų tarybos 2011 m. gruodžio 28 d. posėdyje Nr. 3 patvirtintas formas (Ugdymo plano priedas Nr. 8).

24.5. klasių vadovai rengia klasių vadovų veiklos programos pagal direkcinės tarybos 2008 m. birželio 9 d. posėdyje patvirtintą formą (Ugdymo plano priedas Nr. 9).

25. Mokymosi krūvio mažinimas. Mokyklos mokytojų taryba, metodinės grupės, siekdamos mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, priima sprendimus dėl dalykų, kurių ugdymo turinys yra susijęs ar priskiriamas tai pačiai ugdymo sričiai, integravimo. Kiekvienas mokytojas per mokslo metus praveda mažiausiai po 2 integruotas pamokas. (Ugdymo plano priedas Nr. 16)

26. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniui (5 klasėje) ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas adaptacinis laikotarpis :

26.1. mokiniams padedama sėkmingai adaptuotis, įtraukiant mokinius savanorius, pagal galimybes pamokas organizuojant ne pamokų forma (panaudojant iki 10% dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma)

26.2 pirmąjį pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo (-si) pasiekimus;

26.3 adaptaciniu laikotarpiu pirmą mėnesį 5 klasės mokinių pasiekimai ir pažanga vertinama idiografinio (individualios pažangos) vertinimo būdu. Naujai atvykusiems mokiniams adaptaciniu laikotarpiu nerašomi nepatenkinami įvertinimai. Vertinama individuali mokinio pažanga (idiografinis vertinimas) - mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

27. Vadovėlių ir kitų mokymo (-si) priemonių parinkimas organizuojamas, vadovaujantis Alovės pagrindinės mokyklos aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašu.

28. Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas:

28.1 direktoriaus įsakymu patvirtinta tėvų pedagoginio švietimo sistema, kurioje nustatyta mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimo formos ir numatyta konsultuoti ir skatinti mokinių tėvus:

28.1.1. sukurti tinkamą edukacinę aplinką namuose;

28.1.2. savo pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;

28.1.3. padėti vaikams mokytis namuose;

28.1.4. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose.

28.2. tėvai nuolat informuojami (individualiai, el. dienyne, mokyklos svetainėje ir kt.) apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokinių mokymosi pasiekimus, mokymosi pagalbos teikimą;

28.3. tėvai (globėjai, rūpintojai) dalyvauja sprendžiant problemas, susijusias su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu.

28.4. užtikrinama abipusė ir savalaikė grįžtamoji informacija.

28.5. organizuodama darbą su šeimomis mokykla vadovaujasi „Bendro darbo su šeimomis tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A1-362/V-936/V-464/1V-495. Darbą su šeimomis mokykloje koordinuoja socialinis pedagogas.

29. Pažintinė ir kultūrinė veikla sudaro formuojamojo mokyklos ugdymo turinio dalį. Veikla vykdoma mokykloje ir už jos ribų. Šiai veiklai skiriama: 1-4 klasėse 10 mokymosi dienų, 5-10 klasėse iki 10 dienų. Organizuojant pažintinę ir kultūrinę veiklą, mokykla bendradarbiauja su Alytaus rajono bei miesto mokyklomis, Alovės bendruomene, kitomis organizacijomis. Bendradarbiavimas atsispindi mokyklos veiklos dokumentuose. (Alytaus r. Alovės pagrindinės mokyklos 2016 m. Veiklos planas. Priedas Nr. 1).

3. MOKINIO INDIVIDUALAUS PLANO SUDARYMAS

30. Individualus ugdymo planas yra sudaromas mokiniui, mokomam namie. Jame numatomi mokymosi tikslai, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai. Mokinys mokosi pagal mokyklos vadovo patvirtintą ir su vienu iš tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį.

31. Mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, jeigu kyla mokymosi sunkumų arba itin sėkmingai mokosi, siekia pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus:

31.1. individualaus ugdymo plane atsispindi artimiausi ir tolesni mokinio ugdymo(-si) tikslai ir būdai jų siekti. (Pvz., jame numatoma tikslai, uždaviniai, mokinio veikla siejama su mokymosi poreikiais, norimo dalyko pasiekimų gerinimu, mokinio prisiimti įsipareigojimais orientuojami į mokymosi pasiekimų gerinimą, vertinimas).

31.2. mokinio individualus ugdymo planas sudaromas tam tikram laikotarpiui ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos vadovams, švietimo pagalbos specialistams.

4. SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE

32. Mokykla vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 "Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai" patvirtintais LR sveikatos apsaugos ministro 2011-08-10 įsakymu Nr. V-773. „Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija).

33. Mokykloje sukurta pakankamai gera fizinė mokymo(si) aplinka: beveik visuose kabinetuose yra internetas, būtiniausia techninė įranga, mokymosi priemonės, labai geros būklės mokyklos stadionas.

34. Bendromis bendruomenės narių pastangomis kuriama, puoselėjama ir gerai vertinama mokyklos psichologinė, fiziškai sveika ir saugi socialinė aplinka, kur laiku pastebimos ir nedelsiant sustabdomos patyčių, ir smurto apraiškos.

35. Mokykloje bendradarbiaujama ir susitariama pamatiniais ugdymo proceso organizavimo klausimais:

35.1. Iki 10% dalykui mokytis skirtų pamokų vyksta ne tik klasėje, bet ir įvairiose aplinkose (muziejuose, parkuose, švietimo ir mokslo, kultūros įstaigose, teisėtvarkos institucijose, pramonės objektuose). Mokykloje sudarytos galimybės vykti į šiuos objektus vesti pamokų dalykų mokytojams su mokiniais. Pamokos fiksuojamos „Mokymosi proceso organizavimas už klasės ribų“ suvestinėje (Priedas Nr. 20);

35.2. užtikrintas higienos reikalavimų neviršijantis mokymosi krūvis.

35.3. Mokykla planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

35.4. Mokykloje sudarytos sąlygos mokiniui kasdien turėti fiziškai aktyvias pertraukas: 1-4 klasių mokiniams po 4 pamokų, 5-10 klasių mokiniams po 3 pamokų.

35.5. Kultūrinė aplinka apima mokyklos puoselėjamas ir kuriamas tradicijas, mokyklos bendruomenės renginius, aplinkotyros, aplinkotvarkos, kraštotyros veiklą, ugdant meilę ir pagarbą savo gyvenamajai, gimtajai vietai.

35.6. Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta LRŠMM 2012-08-31 įsakymu Nr. V-1290, integruojama į kitų dalykų ir neformaliojo ugdymo turinį.

36. Mokymo ir mokymosi išteklių įgijimo ir naudojimo klausimus per mokslo metus sprendžia metodinės grupės, mokyklos taryba, atsižvelgdama į šioms reikmėms skirtus finansinius išteklius.

37. Mokyklos vadovas ir visa bendruomenė atsako už saugios, sveikos, atviros, ramios, kūrybingos mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios kultūros kūrimą ir palaikymą mokykloje.

5. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

38. Ugdymo diferencijavimas – tai yra ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

39. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalios skirstymo klasėmis sistemoje.

40. Diferencijavimas gali būti taikomas:

40.1. mokiniui individualiai;

40.2. mokinių grupei:

40.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti (pvz.: pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, skirtingoms mokymosi strategijoms įgyvendinti);

40.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės), kurią galima sudaryti iš mišrių arba panašių polinkių, interesų mokinių.

40.3. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas – tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti ir nedaro žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir mokykloje.

41. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

6. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

42. Mokykla integruoja: kelių dalykų ugdymo turinį, kai kurias kelių dalykų temas ar problemas, integruojamųjų programų ir dalykų ugdymo turinį. (Ugdymo plano priedas Nr. 16).

43. Integruotoje pamokoje siekiama dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų.

44. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencinė programa, ugdymo karjerai programa, mokinių rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, sveikatos ugdymo bendroji programa, Bendrųjų kompetencijų bei gyvenimo įgūdžių ugdymo, etninės kultūros, žmogaus saugos programų integravimas į ugdymo turinį (Ugdymo plano priedas Nr. 17).

44.1. „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo“ programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK 494, integruojama į:

44.1.1. priešmokyklinio ugdymo programoje į socialinių kompetencijų ugdymo turinį;

44.1.2. pradinio ugdymo koncentre į dorinį ugdymą, pasaulio pažinimo, kūno kultūros, dailės ir technologijų pamokas;

44.1.3. pagrindinio ugdymo koncentre į dorinio ugdymo, žmogaus saugos, biologijos, fizikos, pilietiškumo ugdymo, chemijos, dailės, kūno kultūros, technologijų pamokas;

44.1.4. klasių vadovų veiklą;

44.1.5. prevencinių projektų įgyvendinimą;

44.2. Ugdymas karjerai.

44.2.1 mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta LRŠMM 2014-01-15 d. įsak. Nr. V-72.

44.2.2. organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis pažintinei ir kultūrinei, veiklai, taip pat integruojamas į atskirų dalykų bendrąsias programas, neformalųjį švietimą, klasių

vadovų bei projektinę veiklą; vykdomas pagal parengtą ugdymo karjerai planą. (Ugdymo plano priedas Nr. 24)

44.3. Mokinių rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta LRŠMM 2007-02-07 d. įsakymu Nr. ISAK-179 integruojama į:

44.3.1. dorinio ugdymo, pasaulio pažinimo, gamtos ir žmogaus, biologijos, pilietiškumo pagrindų pamokas;

44.3.2. klasių vadovų veiklą;

44.3.3. vykdam projektus ir popamokinę veiklą;

44.4. Sveikatos ugdymo bendroji programa:

44.4.1 Mokykla, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347).

44.4.2. Programos įgyvendinimas grindžiamas mokyklos bendruomenės sutelktiniu darbu: bendradarbiavimu tarp įvairių ugdymo sričių mokytojų ir kitų specialistų, bendromis mokyklos ir šeimos, mokyklos ir įvairių sveikatos priežiūros ir sveikatinimo institucijų pastangomis.

44.4.3 pradiniam ugdyme sveikatos ugdymo programa integruojama į kitų dalykų turinį, neformalųjį švietimą ir pažintinių dienų metu;

44.4.4. pagrindiniame ugdyme sveikatos ugdymas integruojamas į visus mokomuosius dalykus ir neformalųjį švietimą, taip pat pažintinių dienų metu.

44.5. Bendrųjų kompetencijų bei gyvenimo įgūdžių ugdymo programa integruojama į dalykų pamokas, klasių vadovų bei projektinę veiklą;

44.6 Etninės kultūros ugdymas organizuojamas vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (Žin., 2012, Nr. 46-2252) ir integruojama į projektinę veiklą, lietuvių kalbą, dorinį ugdymą, istoriją, pilietiškumo pagrindus, dailę, muziką, pasaulio pažinimą, šokį, neformalų ugdymą

44.7. Žmogaus sauga 1-4 klasėse integruojama į mokomuosius dalykus.

44.8. Informacinės komunikacinės technologijos 1-4 klasių ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė;

44.9 pagal galimybes pilietiškumo ugdymo dalyko turinio pagrindus integruoti į artimus pagal turinį dalykus;

44.10. Dienyne, integruojamųjų programų apskaitai užtikrinti, integruojama tema įrašoma skliausteliuose prie dalyko temos.

45. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priima sprendimus dėl tolesnio turinio integravimo tikslingumo.

46. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti (jei pamokoje dirba du mokytojai) būtina integruojamų dalykų pamokų turinį el.dienyne įrašyti tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

47. Integruotų pamokų tvarkaraštis sudaromas iki 2016 m. rugsėjo 15 d. ir aptariamas metodinėje taryboje. (priedas Nr. 16)

50. Ugdymo turinio integravimą mokykloje koordinuoja direktoriaus pav. ugdymui.

7. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

51. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovujamasi Bendrosiomis programomis ir Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256

(Žin., 2004, Nr. 35-1150), mokyklos susitarimais. Mokykla užtikrina, kad mokiniai ugdymo procese laiku gautų mokyti padedantį vertinimą žodžiu ir raštu.

52. Mokinių pasiekimai vertinami, o mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokinių pažangą informuojami pagal 2013 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-97-1 patvirtintą vieningą „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, tėvų informavimo apie vaikų pasiekimus ir namų darbų skyrimo tvarką“ (Ugdymo plano priedas Nr. 11).

53. Planuodamas ugdymo procesą mokytojas planuoja ir vertinimą, jį sieja su mokymo(si) tikslais atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus.

54. Mokykloje taikomi mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tipai: formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis ir apibendrinamasis.

55. Vertinimo metodus (žodinius ar rašytinius) ir formas (atsakinėjimas žodžiu, namų darbų tikrinimas, įskaita, kontrolinis darbas) mokytojai derina tarpusavyje, aptaria su mokiniais ir mokinių tėvais.

56. Ugdymo procese vyrauja mokyti padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ko dar turi pasiekti ar tobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.

57. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokyklos susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informacija panaudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

8. MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

58. Mokyklos direktoriaus pavadootoja ugdymui organizuoja mokyklos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:

58.1. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi motyvacijos ir mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

58.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

58.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai būtinai informuojami ir darbų data nurodoma el. dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų neskiriami;

58.4. mokytojas dalykiniuose teminiuose planuose planuoja kontrolinius darbus.

58.5. mokytojams rekomenduojama taikyti ugdymo metodus, skatinančius aktyvų pažinimą bei veiklą, organizuoti dalykus integruojančius projektinius darbus.

59. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Maksimalus privalomų pamokų skaičius skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

60. Mokiniai, besimokantys dailės, muzikos, menų mokyklose, sportinės krypties neformaliojo švietimo įstaigose, per einamuosius mokslo metus, atleidžiami nuo menų ir kūno kultūros pamokų lankymo, jeigu jie mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose, kurių programos dera su bendrųjų programų turiniu.

60.1. atleidžiami nuo atitinkamo dalyko pamokų mokyklos vadovo įsakymu, pateikus atitinkamos ugdymo įstaigos programą bei tėvų motyvuotą prašymą, suderintą su dalyko mokytoju ir klasės vadovu.

60.2. dalyko mokytojas el. dienyne ties mokinio pavarde eilutėje įrašo „atleistas mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. “;

60.3. Išlaikius normatyvus ar atlikus kūrybines užduotis, menų ir sporto dalykų/kūno kultūros, o išimties atvejais – ir kt. dalykų įvertinimai įskaitomi ir/arba konvertuojami į 10 balų vertinimo sistemą.

60.4. Mokinys, atleistas nuo atitinkamos menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.

60.5. Mokymosi pagalbai organizuoti skiriamos konsultacijos, kurios neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Mokinių tėvai informuojami apie mokiniui suteiktą pagalbą.

61. Per dieną negali būti daugiau kaip 7 pamokos.

9. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

62. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Žin., 2006, Nr. 4-115) bei Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. ISAK-1214.

63. Organizuodama neformalųjį ugdymą mokykla vadovaujasi 2012-11-09 mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V-280 patvirtinta Alovės pagrindinės mokyklos neformaliojo vaikų ugdymo organizavimo tvarka.

64. Atsižvelgiant į neformaliojo švietimo ypatumus, veikla vykdoma aplinkose, kurios padeda įgyvendinti neformaliojo švietimo tikslus.

65. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgusi į juos siūlo neformaliojo švietimo programas. Mokinių grupės sudaromos iki rugsėjo mėn. 10 d.

66. Neformaliojo ugdymo grupės mokinių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 5 mokiniai.

67. Neformaliojo ugdymo valandų neskiriama pasirenkamiesiems dalykams, pagilintiems dalykams ar jų moduliams mokytis.

68. Mokytojai, vykdanys neformalųjį ugdymą mokykloje, rengia neformaliojo ugdymo programas. (Ugdymo plano priedas Nr. 7). Neformaliojo ugdymo veikla įrašoma į neformaliojo ugdymo tvarkaraštį, pildoma elektroniniame dienyne.

10. MOKYMOŠI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOŠI PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

69. Mokyklos nuožiūra skiriama mokymosi pagalba panaudojant pamokas, ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti:

69. 1. integruotam informacinių technologijų mokymui;

69. 2. šokio pamokoms organizuoti (pasirenkamasis dalykas)

69. 3 užsienio kalbai mokytis 5 klasėje;

69.4. individualiam darbui su mokiniu (-iais), kuriam (-iems) reikalinga papildoma mokytojo arba specialioji pedagoginė pagalba (nepadidinus mokiniui privalomų pamokų skaičiaus per savaitę, pvz., kai per pamokas dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas) ir kadangi mokykloje nėra specialiojo pedagogo (tiflopedagogo, surdopedagogo, logopedo), o vaiko gerovės komisija nustatytu laikotarpiu rekomendavo papildomą specialiąją pedagoginę pagalbą; mokytojai rengia papildomos

specialiosios pedagoginės pagalbos programas, kurias tvirtina mokyklos direktorius iki rugsėjo 15 dienos (Ugdymo plano priedas Nr. 15).

69.5. mokiniams, kuriems nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų skiriama mokymosi pagalba, organizuojant individualias ar grupines trumpalaikes arba ilgalaikes konsultacijas, skirtas ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymo pasiekimams gerinti. (Ugdymo plano priedas Nr. 18)

69.6. mokinių pasiekimų gerinimas ir mokymosi pagalbos teikimas organizuojamas vadovaujantis Mokinių pasiekimų gerinimo ir pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2016 m. rugpjūčio 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V – 59 - 1

69.7. Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72, įgyvendinimui.

70. už mokymosi pagalbos mokykloje organizavimą atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui;

11. MOKINIŲ MOKYMAS NAMUOSE

71. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 (Žin., 2012, Nr. 114-5788), ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu. savarankiškai ar mokytis namie. Mokymas namie vykdomas organizuojant dalį pamokų namie.

72. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais ar rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo rekomendacijas, rengia individualų ugdymo planą (Ugdymo plano priedas Nr. 8), pamokų tvarkaraštį.

73. Namie mokomam mokiniui mokykla skiria pamokų per savaitę: 1-3 klasėse - 9, 4 klasėje - 11, 5, 6 klasėse – 12, 7-8 klasėse- 13, 9-10 klasėse- 15 savaitinių pamokų. Dalį pamokų gydytojo leidimu mokinyi gali lankyti mokykloje.

74. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos direktoriaus įsakymu mokinyi gali nesimokyti dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane įrašoma „atleista“ prie mokinio nesimokomų dalykų. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų papildomai, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

12. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

75. Jungiamos 1 ir 3 klasės. Dvi klasės jungiamos, susidarius ne daugiau kaip 18 mokinių.

76. Atsižvelgiant į Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje numatytą skiriamų valandų skaičių, jungtiniam pradinių klasių komplektui gali būti skiriama iki 30 ugdymo valandų per savaitę. Kiekvienam jungtinės klasės komplektui skiriamos 2 neformaliojo švietimo valandos ir 2 valandos, mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Šios valandos įeina į 30 valandų skaičių, skiriamą vienam jungtinės klasės komplektui.

II. SKYRIUS. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

1. PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

77. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Bendrąją pradinio ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008 Nr. 99-3848) ir 2015-2016 ir 2016-2017 m.m. pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu, patvirtintu LŠMM 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459

78. Dorinio ugdymo organizavimas:

78.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendrijos ar bendruomenės tikybą;

78.2. mokykloje nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis, sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

78.3. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams) parašius prašymą.

79. Kalbinis ugdymas:

79.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo raštu ir žodžiu pasiekimus skaitymo, kalbos vartojimo kompetencijos yra ugdomos įgyvendinant ir kitas Bendrosios programos ugdymo dalykų programas.

80. Užsienio kalbos mokymo organizavimas:

80.1. užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

80.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų užsienio kalbų;

80.3. užsienio kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 pamokas per savaitę.

81. Kūno kultūros ugdymas:

81.1. viena kūno kultūros pamoka per savaitę 1 ir 3-4 klasėse skiriama šokiui;

81.2. antroje klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 pamokos per savaitę, tad mokiniams sudaromos sąlygos vieną valandą per savaitę lankyti šokio užsiėmimus; (pamoka skiriama iš poreikių tenkinimui skirtų valandų).

81.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas, parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą.

82. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

82.1. gamtamoksliniams ir socialiniams gebėjimams ugdytis ¼ pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui skirtoje aplinkoje.

83. Matematinis ugdymas:

83.1. pagal galimybes naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokymosi priemones.

2. PAGRINDINIO UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

3.

84. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro.

85. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 137 punkte.

86. Iki 10% dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje.

87. įgyvendinti dalį ugdymo turinio per pažintinę ir kultūrinę veiklą.

88. rūpintis lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas:

88.1. apsvaistyti ir priimti bendrus kalbos ugdymo reikalavimus mokykloje (pavyzdžiui, rašto darbus mokiniai įteikia rašytus ranka, informacinių technologijų pamokose naudojamos lietuviška aplinka);

88.2. mokomąsias užduotis panaudoti kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą, planingumą;

88.3. skatinti mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

88.4. vertinant mokinio pasiekimus teikti grįžtamąją informaciją ir apie kalbos mokėjimą, nurodyti privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus. Rašto darbe esant daugiau negu 5 klaidoms, darbą vertinti 1 balu mažiau.

88.5. ugdyti kalbinę atsakomybę, kalbinę raišką, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

89. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką. Etiką arba tikybą mokiniai renkasi vieniems metams.

90. Lietuvių kalba. Mokykla, formuodama ugdymo turinį:

90.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas pasiekti lygį, kuris leistų išlyginti mokymosi spragas.

90.2. integruoja lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų skirtingose klasėse. (Priedas Nr. 19)

91. Užsienio kalba:

91.1. atsižvelgus į tėvų prašymus, antrosios užsienio kalbos pradedama mokytis nuo 5 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų renkasi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu antrąją užsienio kalbą: prancūzų ar rusų kalbas. (Antrąjai užsienio kalbai mokytis 5 klasėje skiriamos pamokos, numatytos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.)

91.2. mokykla iki vidurinio ugdymo programos vykdymo pradžios negali mokiniui keisti pradėtų mokytis užsienio kalbų.

91.3. mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, pageidaujant tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi:

91.3.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu,

91.4. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

91.5. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7–10 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

91.6. Užsienio kalbą mokytis pagal kalbos mokėjimo lygį, kurį patariama nustatyti, naudojantis Europos kalbų aplanku arba (ir) savarankiškai mokytojų pasirinktais kalbų mokėjimo lygio nustatymo testais. Užsienio kalbos siekiamas mokymosi lygis nurodomas elektroniniame dienyne. Mokykla siekiamą mokymosi lygį įteisina mokyklos vidaus teisės aktais.

91.7. 10 klasėje organizuoti užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“).

91.8. Antrosios užsienio kalbos mokyti privaloma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą.

92. Matematika.

92.1. Organizuojant matematikos mokymąsi vadovautis nacionalinių ir tarptautinių 2011 m. TIMSS (angl. Trends in International Mathematics and Science Study) mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais ir rekomendacijomis;

92.2 naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

93. Informacinės technologijos:

93.1. siekiant nedidinti mokinių mokymosi krūvio, organizuojamas informacinių technologijų integruotas mokymas: 8 klasėje antrą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų kursui, o pirmą pusmetį- informacinių technologijų mokyti integruotai, integravus informacines technologijas į dalyko pamokas (Ugdymo plano priedas Nr. 13). 7 klasėje – atvirkščiai: antrą pusmetį informacinių technologijų mokyti integruotai, o pirmą pusmetį pamokas skirti informacinių technologijų kursui;

93.2. įgyvendinant mokymo modelį, pagal kurį organizuojama dalyko pamoka, bet ją planuoja ir dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas ar pamokoje dirba du mokytojai – dalyko ir informacinių technologijų, informacinių technologijų mokytojo darbui apmokėti naudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti;

93.3. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, komp. leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokinys modulį renkasi pats, pateikdamas prašymą iki rugsėjo 1 d.

94. Socialinis ugdymas:

94.1. Mokymąsi per socialinių mokslų pamokas grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

94.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes istorijos ir geografijos mokymą organizuoti netradicinėse aplinkose (pavyzdžiui, saugomų teritorijų lankytojų centruose, muziejuose).

94.3. Laisvės kovų istorijai mokyti skirti ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas. (Priedas Nr. 19)

95. Gamtamokslinis ugdymas.

95.1 Organizuojant gamtamokslinį ugdymą mokytojai vadovaujasi nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais bei rekomendacijomis.

95.2. gerinti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius, tam skiriant ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Mokykloje mokymosi aplinką pritaikyti eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti, naudoti informacines komunikacines technologijas.

96. Meninis ugdymas

96.1 Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės, muzikos ir pasirenkamieji šokio dalykai. Menų dalykų mokymas integruojamas ir į neformalųjį švietimą.

97. Technologijos.

97.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

97.2. Mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso, po kurios mokiniai renkasi vieną technologijos programą iš (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų). (Ugdymo plano priedas Nr. 12)

97.3. 9 klasėje pasirinktas technologijų programos mokiniai gali keisti tik baigę 9 klasę - tai yra gali keisti 10 klasėje.

98. Kūno kultūra.

98.1. 5 klasės mokiniams skiriamos 3 kūno kultūros ir 0,5 šokio pamokos per savaitę. 6-10 klasių mokiniams skiriamos 2 kūno kultūros pamokos ir po 0,5 val. šokio.

98.2. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo pasirinkimo galimybė: mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą.

98.3. Mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

98.4. 30. Atsižvelgiant į mokinių poreikius, finansinius išteklius, mokiniams 5-8 klasėse siūloma rinktis šoki.

99. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

3. PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO LENTELĖS

100. Dalykai ir jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai įgyvendinti Alovės pagrindinėje mokykloje:

Klasė	1	2	3	4	1-4 kl.
Dalykas					
Dorinis ugdymas (tikyba/etika)	1	1	1	1	4
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7	29
Užsienio kalba (anglų kalba)	-	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	4	18
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8
Muzika	2	2	2	2	8
Kūno kultūra	2	2	2	2	8
Šokis	1	-	1	1	3
Iš viso:	22	23	24	23	92
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti	5				5

Neformalus ugdymas	8	8
---------------------------	---	---

100.1. Dalykai ir jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai, kai yra jungtinė klasė, įgyvendinti Alovės pagrindinėje mokykloje:

Klasė	1	2	3	4	1-4 kl.	Jungtinė 1,3 klasė
Dalykas						
Mokinių skaičius	5	10	7	10	32	12 (5/7)
Dorinis ugdymas (tikyba/etika)	1	1	1	1	4	0+1+0
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7	29	4+4+3
Užsienio kalba (anglų kalba)	-	2	2	2	6	0+0+2
Matematika	4	5	5	4	18	2+2+3
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8	0+2+0
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8	0+2+0
Muzika	2	2	2	2	8	0+2+0
Kūno kultūra	2	2	2	2	8	0+2+0
Šokis	1	-	1	1	3	0+1+0
Iš viso:	22	23	24	23	92	6+16+8=30
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti	4				4	-
Neformalus ugdymas	8				8	-

101. Pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programos vykdymo lentelė.

Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Alovės pagrindinėje mokykloje:

Klasė	5	6	7	8	5-8 kl.
Mokomieji dalykai					
Dorinis ugdymas (tikyba/etika)	1	1	1	1	4
Lietuvių kalba (gimtoji)	5	5	5	5	20
Užsienio kalba (1-oji- anglų)	3	3	3	3	12
Užsienio kalba (2-oji- prancūzų/rusų)	1	2	2	2	7
Matematika	4	4	4	4	16
Informacinės technologijos	1	1	0,5 0,5*	0,5 0,5*	4

Gamta ir žmogus	2	2	-	-	4
Biologija	-	-	2	1	3
Fizika	-	-	1	2	3
Chemija	-	-	-	2	2
Istorija	2	2	2	2	8
Geografija	-	2	2	2	6
Dailė	1	1	1	1	4
Muzika	1	1	1	1	4
Technologijos	2	2	2	1	7
Kūno kultūra	3	2	2	2	9
Šokis	0,5**	0,5**	0,5**	0,5**	2
Žmogaus sauga	0,5	0,5	0,5	0,5	2
IŠ VISO:	27	29	30	31	117
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	12				12
NEFORMALUS UGDYMAS	8				8

*informacinių technologijų integruotas mokymas (po 0,5 val. 7 ir 8 klasėje). Valanda imama iš pamokų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

** Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti (pasirenkamasis dalykas)

102. Pagrindinio ugdymo antrosios dalies programos vykdymo lentelė.

Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Alovės pagrindinėje mokykloje:

Klasė	9	10	9-10 kl.
Mokomieji dalykai			
Dorinis ugdymas (tikyba/etika)	1	1	2
Lietuvių kalba (gimtoji)	4	5	9
Užsienio kalba (1- oji- anglų)	3	3	6
Užsienio kalba (2-oji- prancūzų/rusų)	2	2	4
Matematika	4	3	7
Informacinės technologijos	1	1	2
Biologija	2	1	3
Fizika	2	2	4
Chemija	2	2	4
Istorija	2	2	4
Pilietiško pagrindai	1	1	2
Geografija	1	2	3
Ekonomika ir verslumas	-	1	1
Dailė	1	1	2
Muzika	1	1	2
Technologijos	1,5	1	2,5
Kūno kultūra	2	2	4
Žmogaus sauga	0,5	-	0,5

IŠ VISO:	31	31	62
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	14		14
NEFORMALUS UGDYMAS	5		5

4. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

103. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymą organizuoja Vaiko gerovės komisija.

104. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas mokykloje vykdomas bendrosiose klasėse:

104.1. specialiųjų poreikių mokiniai mokomi pagal pritaikytas ir individualizuotas programas;

104.2 individualizuotas programas rengia dalyko mokytojai pusmečiams ((Ugdymo plano priedas Nr. 8).

104.3. pritaikytų programų turinys atspindi ilgalaikiuose planuose (Ugdymo plano priedas Nr. 5).

104.4. mokinio, kuriam rekomenduojama mokytis pagal pritaikytą programą, dalyko ugdymo rezultatai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus; mokiniui, kuriam rekomenduojama mokytis pagal individualizuotą programą – mokytojo programoje numatytus pasiekimus;

105. mokyklos direktoriaus įsakymu judesio ir padėties sutrikimų turintis mokinyss gali būti atleidžiamas nuo technologijų pamokų;

106. mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu specialiųjų poreikių mokiniai – neprisigirdintys, turintys vidutinį ir žymų kalbos neišsivystymą, autizmą (normalus intelektas), elgesio, emocijų ir socializacijos sutrikimų, skaitymo ir rašymo sutrikimų, ribotą intelektą, sutrikusį intelektą ar sergantys psichikos ligomis – nesimoko vienos (pirmosios ar antrosios) užsienio kalbos. Leidimas įforminamas direktoriaus įsakymu;

107. specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių sąrašus tvirtina mokyklos direktorius.

108. Mokiniui, turinčiam didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas.

109. Mokykloje nesant specialiojo pedagogo (tiflopedagogo, surdopedagogo, logopedo), kiekvienam specialiųjų poreikių mokiniui, kuriam mokyklos vaiko gerovės komisija nustatyto laikotarpiu rekomendavo papildomą specialiąją pedagoginę pagalbą, skiriama nuo 2 iki 4 valandų per savaitę individualioms konsultacijoms ar papildomai dalyko mokytojo pagalbai.

110. Specialiųjų poreikių mokinių mokymą namuose organizuoja mokykla, parinkdama ugdymo sritis, atsižvelgdama į mokyklos vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas.

111. Organizuojant specialųjį ugdymą mokykla vadovaujasi mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintu specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu.

112. Organizuojant gabių mokinių ugdymą, mokykla vadovaujasi mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintu gabių mokinių ugdymo sistemos tvarkos aprašu.

113. Dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymo namie ugdymo turinys formuojamas parenkant ugdymo sritis, pritaikant dalykų programas pagal šių mokinių gebėjimus, ugdymosi poreikius ir atsižvelgiant į gydytojų rekomendacijas.

114. vidutinio, žybaus ir labai žybaus intelekto sutrikimo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdyti namie skiriamos 6 ugdymo valandos per savaitę:

114.1. ugdymas organizuojamas atskiromis veiklos – komunikacinės, pažintinės, orientacinės, meninės ir darbinės – sritimis.

114.2. mokinį namie ugdo specialusis pedagogas, kuris atsižvelgdamas į individualius kiekvieno vaiko gebėjimus ir specialiuosius ugdymosi poreikius, kartu su tėvais (globėjais) individualiai pritaiko mokiniui bendrąją pradinio ugdymo programą, lavina jo gebėjimus ir įgūdžius, konsultuoja tėvus (globėjus);

4. SKYRIUS. PRIEŠMOKYKLINIS UGDYMAS

115. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. Nr. V-674

116. priešmokyklinis ugdymas vykdomas 640 valandų. Programos įgyvendinimo laikotarpiu organizuojamos vaikų atostogos pagal mokyklos nustatytą 1-5 klasių mokinių atostogų ir papildomų atostogų grafiką.

117. Priešmokyklinės grupės veiklos planavimas:

117.1. priešmokyklinės grupės pedagogas sudaro ilgalaikį ugdomosios veiklos planą. (Ugdymo plano priedas Nr.21). Jį tvirtina mokyklos direktorius;

117.2. kas savaitę sudaromas trumpalaikis planas, kuriame atsispindi ilgalaikio ugdomosios veiklos plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimo žingsniai (Ugdymo plano priedas Nr.22);

118. Vaiko pasiekimai vertinami remiantis Priešmokyklinio ugdymo(si) standartu.

119. Du kartus per metus pedagogas rengia vaiko ugdymosi pasiekimų aprašą. (Ugdymo plano priedas Nr.23)

SUDERINTA
Alytaus rajono savivaldybės
administracijos direktorius

SUDERINTA
Mokyklos tarybos
2016 m. birželio 08 d.
Protokolu Nr. 3